

ULJANA DONÁTOVÁ
Taková ženská
jako já

motto

Taková ženská jako já

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Uljana Donátová
Taková ženská jako já – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

ULJANA DONÁTOVÁ

**Taková ženská
jako já**

Praha 2018

Evelína

Jmenuji se Evelína. Je mi padesát, žena v domácnosti, manžel investiční bankéř. Úspěšný investiční bankéř. Mám krásný dům, dvě dospělé děti – Evelínu mladší a Pavla. V manželově rodině se vždycky prosazovalo dědičné pojmenování. Manžel se jmenuje Alexandr. Tchyně s tchánem byli velcí rusofilové. Tchyně s oblibou recitovala Taťanin milostný dopis Oněginovi a všem vyprávěla, že její syn se jmenuje po Puškinovi. Říkala mu něžně Sašenko. Poté, co se po týdnu ve škole vracel opakovaně s monoklem, učinil Sašenka první životní protirodičovskou vzpouru. Oznamoval matce, že odted' se jmenuje Alex.

Když se naše dcera narodila, všichni nad ní cukrovali: naše maličká Evelínka. Bylo mi z toho mdlo. Začala jsem jí říkat Lina. Když se pak po jednom z četných usmiřovacích období, která pravidelně nastávala po čase manželových nevěř, narodil syn, byl můj muž natolik pokorný, že nebyl problém ho přesvědčit, že nechci ve své domácnosti malého Alexe, natož Sášenku a vůbec už nikdy nechci vidět jeho matku, jak v našem obýváku dramaticky lomí rukama a vykřikuje: „Ja k vam pišů, čevó že boleje...“ A tak se syn jmenuje po mém otci – Pavel.

Za Alexe jsem se vdala poměrně mladá. Lina se mi narodila už v prvním ročníku na vysoké. Proti naší svatbě byli všichni – moji rodiče i jeho rodiče se poprvé a naposle-

dy na něčem shodli. Kamarádi nám dávali dva roky. Alex studoval vysokou ekonomickou a jeho otec jako ředitel významného podniku už měl pro něj nejen místo, pro jiné uchazeče nedostupné, ale taky vysněnou kariéru. Alex své rodiče uctíval. Dodnes obdivuji, kolik odvahy musel sebrat, aby si mě vzal. Jeho druhá protirodičovská vzpoura. Byla jsem ve čtvrtém měsíci. Alexovi rodiče mě nesnášeli, ale přesto nám jeho otec sehnal podnikový byt, na jaký běžní zaměstnanci čekali deset let. My jsme ho dostali za deset měsíců, a to Alex ještě ani nebyl u nich zaměstnán. V dobách socialistické rovnosti kouzlo rovnějších.

„Aby mohl Sašenka v klidu studovat a dítě ho nerušilo,“ řekla mi Alexova matka, která odmítala jeho jmennou vzpouru již od první třídy přijmout. To, že jsem taky studovala, bylo jaksi vedlejší. Absolvovala jsem s Linou filozofickou fakultu a tchán s tchyní si toho ani nevšimli. Když jsem jim poslala pozvánku na promoci, řekli: „Vida, ty už jsi hotová!“ Jako bych právě dokončila úklid v kuchyni...

Moji rodiče mi na promoci taky nebyli. Máma se styděla před Krausovými, protože naši nám nemohli dát ani byt, ani přispět na auto. Kdyby došlo na společný oběd, rodiče by asi neměli na zaplacení. Alexův otec měl neodkladnou poradou. Tchyně byla objednána ke kadeřníkovi. Na promoci jsem měla jenom manžela a Linu, nastrojenou v krásných šatičkách. Měla svůj zlobící den. K snídani splácala párek a želé bonbony, které Lina milovala a které jí pravidelně přinášela Alexova matka s poučením, že si může vzít jen jeden, aby se jí nekazily zuby. Jak na to asi mohlo čtyřleté dítě reagovat? Bonbony jsem jí sebrala, ale ona je vždycky nějakým záhadným způsobem našla.

Lina měla zvláštní schopnost – pokaždé, když mě čekalo něco důležitého, onemocněla. Před mými zkouškami dostávala jako na povel spalničky, plané neštovice, angínu.

„Mělas tu školu přerušit,“ řekla mi tchyně, když jsem ji poprvé a naposledy ve stavu největší nouze, kdy selhala moje máma a všechny kamarádky, zavolala na pomoc. „Promiň, ale jsem objednána na pedikúru.“

Vzala jsem tehdy Linu plnou pupínků do kočárku. Krátce po skončení zkouškového období propukla v našem ročníku epidemie zarděnek, nad níž univerzitní zdravotnické zařízení nechápavě kroutilo hlavou.

V den mé promoce už měla Lina všechny dětské nemoci za sebou. Tak si přetláskala žaludek. Než jsem odpromovala, pozvracela si šaty a můj muž na mě přes aulu zuřivě gestikuloval, co jako že má dělat. Víc mu ovšem vadilo, že mu poblila mokasíny, které mu dovezla jeho matinka z Drážďan. Na záchodě jsem umyla Lině pusy, vyprala sukni a vysušila dítě i oblečení sušákem na ruce.

„Mami, tady to smldí,“ stěžovala si.

Alex si mezitím na pánské toaletě zlostně drhnul mokasíny.

„Promiň, musím ještě něco zařídit, přijdu večer,“ políbil mě na dvoře Karolina a nechal mě tam stát s fňukajícím dítětem a tubusem, v němž bylo srolované, že jsem absolvovala obor němčina-norština na filozofické fakultě. Norsky neumím ani slovo.

Šla jsem se vzpouzející se Linou a mokkými svátečními šaty (já jsem se pod sušák při nejlepší vůli nevešla) na tramvaj a doma udělala polívku z pytlíku. Písmenkovou, kterou

měla Lina nejradši. Prstíčky hrabala v chladnoucím talíři a hledala písmenko L, které se naučila, protože jím začínalo její jméno, a já si tajně utírala slzy utěrkou na nádobí.

„Lina, Lina, ako zádná iná...“ pobrukovala spokojeně. Alex přišel pozdě a divně voněl.

Alex vystudoval ekonomii a po jeho promoci tchyně uspořádala hostinu v jedné z mála tehdejších pražských luxusních restaurací ve Slovanském domě. Hosty byla řada známých jeho otce. Většinu jsem neznala. Moje rodiče nikdo nepozval. Máma by se stejně styděla přijít.

„Prý jste vystudovala němčinu?“ zeptal se mne jeden z těch přátel Alexova otce, které jsem neznala.

„Potřebovali bychom v podniku někoho, kdo ovládá jazyk, začínáme obchodovat s Němci, slibně se to rozjíždí.“ Tchyně po mně metala zlostné pohledy.

Byla to moje první a poslední práce. Alex nastoupil do podniku, jemuž řediteloval jeho otec. Představa, že bude celý život pod jeho kontrolou, pro něj nicméně byla nesnesitelná. Doma se kvůli tomu vztekal, ale každé ráno poslušně klusal do kanceláře. Utrhoval se na mě, že jsem se taky nemusela hned hnát do práce, když on vydělává, křičel na Linu, která kňučela, že nechce do školky, ať si okamžitě, ale okamžitě obuje ty blbý boty. Pak mu nabídli místo v bance. Neváhal ani minutu. Byla to jeho třetí protirodičovská vzpoura. Krausovi s ním několik měsíců nemluvili. Nakonec přišli po mých opakovaných prosbách, o nichž se Alex nesměl dozvědět, na Lininy narozeniny.

„Vida, jaká jsi velká holka, Lín,“ řekla tchyně profesorsky, jako by vnučka byla nějaká ryba. „A toho dortu sněž

jen jeden kousek, aby se ti nezkazily zuby.“ Lina se přecpala dortem a dostala průjem ze šlehačky.

Když přišla revoluce, tchán podnik zprivatizoval. Vlastně se skoro nic nezměnilo, jenom číslo bankovního účtu. Alex pomohl otci získat úvěr na koupi podniku a rodinné vztahy byly napraveny.

Můj muž byl úspěšný. Je třeba zdůraznit, že můj muž je úspěšný ve všem, co dělá. Když jsem čekala Pavla, přesvědčil mě, abych odešla z práce. Než jsem Pavlíka porodila a odkojila, stal se tak úspěšným, že jsem neměla důvod se do práce vracet. Stala jsem se svým dítětem matkou na plný úvazek. Můj muž se o nás postaral. Vždycky se postaral. A já se starala o naše děti.

Tak to je v kostce můj život. A proč to všechno vyprávím? Mám teď malý problém. Umírám.

Lina

Za mámou chodím do nemocnice vždycky dopoledne. Domluvili jsme se tak s tátou. Já dopoledne, on navečer. Původně řekl, že bude chodit už odpoledne, ale to jsem mu nevěřila ani omylem. Tátovi vůbec nesmíte moc věřit. Je to asi tím, co dělá. Je velmi přesvědčivý, ale ne všechno, co říká, je pravda. Je to spíš upravená pravda. A možná tam ani té pravdy moc není. Tak, jak se to jemu hodí. Problém je, že on těm svým verzím věří. Ve chvíli, kdy vám slibuje, že vás brzy vezme do Disneylandu, je opravdu přesvědčený, že to udělá. Potíž je v tom, že vám je deset, je to váš táta a vy mu věříte. A v patnácti pochopíte, že vás do Disneylandu nikdy nevezme, a nenávidíte ho. A ve dvaceti už jste schopni o tom i žertovat, protože je to váš táta a vy ho milujete.

Máma je jiná. Co řekla, vždycky platilo. Nikdy nás s bráčkou nepodvedla. Byla doma pro nás. Když jsme šli do školy, když mě vodila na gymnastiku a bráčku na tenis, když nás nutila, abychom pořádně drželi teploměr, i když utírala záchod po přehnané konzumaci laciného vína na prvním mejdanu. Je fakt, že táta tohle všechno umožnil. Aby tam máma mohla být pro nás. Ale myslím, že to dělal hlavně proto, aby tam on mohl nebýt. Platil drahé kroužky, jazykové stáže, luxusní dovolené, lyžařské kurzy, na které jsme jezdili s mámou, a on mohl nebýt.

Když máma onemocněla, sehnal táta nejlepší doktory, platil dlouhé týdny nadstandardy v nemocnicích, dával sponzorské dary různým lékařským pracovištím. Aby pak mohl nebýt. To já jsem vozila mámu na chemoterapii a s naší hospodyní Nadiou měnila povlečení, převlékala ji a myla, protože máma odmítala ošetřovatelku a pleny pro ni byly ztrátou důstojnosti.

„Nechci, aby mně někdo cizí utíral zadek,“ řekla mi s pláčem. „Chápeš, jak je to ponižující?“

Nemohla jsem to dovolit. Nemohla jsem ji vystavit tomu vnitřnímu ponížení. Požádala jsem v kanceláři o poloviční úvazek. Jsem právnička. Můj šéf je přítelem mého otce. Samozřejmě souhlasil, že mé případy převezmou kolegové a já budu z domova pro ně naopak dělat přípravné rešerše. Kdo by si chtěl taky tátu rozházet.

„Tu část platu, o kterou přijdeš, ti pochopitelně refunduju,“ řekl táta. Žádný děkuju, žádný pomůžu ti. Táta refunduje.

„Linuško, bude to hnusný. Pude to ze mě všema dírama, co mám...“

„Nesmíš se tolik dívat na filmy, mami,“ rozzlobila jsem se a sebrala jí dévédéčko s komedií *Než si pro nás přijde*, kde Morgan Freeman a Jack Nicholson hrají chlápky s rakovinou. Moje máma miluje filmy. Zná snad každého herce.

Táta kouká na filmy náhodně. Herce rozlišuje na černochy a bělochy. Když jsme se tu a tam sešli všichni u televize, táta se pravidelně po chvilce zeptal: „To je známej herec?“

„To je Colin Firth.“

„A kde jsem ho viděl?“

Máma musela okamžitě vypálit film s Colinem Firthem. Ale takový, který táta mohl vidět. Většinou to dala.

„Vidíš, jak dobře mě znáš,“ šklebil se táta a líbnul mámu do vlasů. Milovala jsem, když se spolu smáli.

Brácha se o filmy a herce nezajímal vůbec. Zato znal nazpaměť všechny vítěze Wimbledonu od roku 1950, věděl, na kolik milimetrů se stříhá trávník na centrkurtu a kolik tun jahod se sní během jednoho ročníku. Máma ho dostala jen jednou, když náhodou zahlédl v televizi opakování seriálu *Správná Susan*.

„To je známá herečka?“ opičil se po tátovi.

„Brooke Shields.“

„A odkud ji znám?“ smál se Pavel, jak mámu doběhnul.

„Byla to manželka Andreho Agassiho,“ utřela ho máma.

Myslím, že máma viděla víc filmů než kdejaký kritik. A taky dost těch o rakovině.

Bylo to hnusný. Nejhorší bylo, jak máma hubla. Její sexy tvary kostnatěly. Sebrala jsem jí taky dévédéčko *Cena za něžnost*, kde Debra Winger umírá na rakovinu.

„Vždycky jsem si chtěla vyzkoušet dělat to jako lehká holka. Teď jsem lehká. Jenom už nemám vhodnej prostor na píchání!“ smála se máma dvojsmyslně chraplákem, který ještě víc zhrubnul, a ukazovala mi předloktí rozbodaná od kanyl z kapaček. Ale pořád byla krásná. Nikdy si neodpustila cigaretu. Sotva ji odvázáli z jipky, hned letěla na balkon, kde si zapálila.

Máma na veřejnosti mluvila strašně slušně. Spolu jsme tajně klely jako dlaždičky, dělaly dvojsmyslné vtipy. Muži

v rodině to nesnášeli. Přestěhovala jsem se zpátky k rodičům do svého dívčího pokoje. Když mámě diagnostikovali rakovinu, byl bratr na studentské výměně v Anglii. Zakázala, abychom mu o její nemoci řekli. Každý týden jsme mu po Skypu vyprávěli banality o tom, co děláme, co je v Praze nového a jaké je počasí. Máma s ním mluvila jenom po telefonu.

„Víš, že tyhle moderní nesmysly nesnáším, neuměla bych to ani nastavit,“ řekla Pavlovi a on to pohodlně spolkl. Prostě proto, že to byla máma. Protože to nechtěl vědět.

Třetí chemoterapie první série byla nejhorší. Šla jsem si koupit pár jogurtů, a když jsem se vrátila, našla jsem mámu ležet na zemi u vchodu na terasu v pomočeném pyžamu.

„Co se stalo, mami, kde je Nadia?“

„Nic se nestalo, Nadia už odešla a já se jenom nedokážu zvednout – a tohle,“ ukázala na mokrou skvrnu, „jsem prostě nestihla.“

„Ty jsi šla kouřit?“

„Jenom jedno cigáro...“

„Mami, právě ses vrátila z chemoterapie...“

„No vidíš, mám v sobě tolik protilátek, že mi pár šluků neuškodí.“

Když jsem jí pomohla převléknout se, pohladila mě po vlasech.

„Linuško, myslím, že tohle si nezasloužíš. Byla jsem sobecká. A taky jsem netušila, jak moc mi bude blbě. Neměla bys to snášet. Řekni tátovi, ať najme tu pečovatelku.“

Chtělo se mi brečet.

„Mami, tak tohle ne. Řekla jsem, že to s tebou zvládnou, tak to zvládnou!“

„Proboha, Lino, s tímhle přístupem nikdy nebudeš mít pořádnýho chlapa!“

„Co to s tím má společnýho, mami?“

„Všechno zvládnou, všechno zvládnou... Chlapi se takových ženských bojejí. Jenom proboha nebud' emancipovaná, to už dneska není cool.“

„Mami, já nechci, abys mě poučovala o vztazích, jenom ti chci říct, že nepotřebujeme žádnou ošetřovatelku.“

„Tak dobře, ty moje statečná holko, řekneme tátovi, pokud se někdy objeví doma, ať vezme nějakou paní na výpomoc. Aby tě mohla střídat.“

Chvilí jsem váhala, abych nedala najevo, jak moc se mi ulevilo.

„Souhlas, ale já to nepotřebuju.“

„Vím, že to nepotřebuješ, ale doufám, že ona mi dovolí kouřit,“ zasmála se máma svým chraplákem.

Evelína

Když mi diagnostikovali rakovinu, nebylo mi ani padesát. Začalo to nenápadnou únavou. Pokračovalo větší únavou, špatnými výsledky krevních testů, pak mi sebrali vaječníky a pro jistotu vzali i všechno kolem. Můj vyděšený manžel rozséval peníze po všech dostupných nemocnicích, jen abych měla tu nejlepší péči. Dávali mi ty nejnovější léky, tu nejšetrnější chemoterapii, pokud je ovšem na tom, že do vás napumpují koktejl chemikálií, vůbec něco šetrného.

Lina byla celou dobu se mnou. Vylučovala jsem tekutiny všemi otvory v těle a ona je trpělivě uklízela, zatvrzelá dostát slibu, který jsem si na ní vynutila.

První kontrola po té devastující eskapádě dopadla na výbornou. Před nemocnicí jsem potkala svého operátéra.

„Co tu proboha děláte?“

„Jdu na kontrolu.“

„Měla jste být mrtvá,“ smál se a prohlížel si moje prsa. V nich jsem žádnou rakovinu neměla.

„Myslím, že jsme to zvládli,“ jásal můj ošetřující lékař.

Při druhé kontrole byl obezřetnější.

„Není to úplně tak, jak jsem si představoval, ale nebudeme panikařit,“ řekl a změnil mi medikaci.

Při třetí kontrole byl skleslý. Bylo jasné, že jsme to nezvládli.

„Najdeme jiného lékaře,“ rozhodl můj muž. Věnoval

sponzorský dar novému modernímu lékařskému pracovišti, kde mě znovu vyšetřili.

„Další chemoterapie by byla asi zbytečná,“ sdělili mi.

Zaradovala jsem se, že už nebude žádné píchání do rozbolavělých žil, žádné nevolnosti, žádné nehody na toaletě. Do chvíle, než jsem si uvědomila, že metastázy zasáhly další orgány.

Tak jsem tady. Terminální stadium tomu říkají. Lina před chvílí odešla.

„Měla byste si odpočinout,“ říká mladá sestřička a uhlazuje mi polštář.

Co je to zase za nesmysl? Proč bych měla odpočívat? Abych umřela odpočatá? Tak jsem se krásně prospala, to se mi to bude umírat. Pěkně čerstvá, osvěžená spánkem. Asi jsem přece jen usnula, protože hodiny na stěně se posunuly. Za chvíli přijde můj manžel.

Alex byl mužem mého života. Je mužem mého života. A vždycky bude. Byli jsme spolu skoro pětadvacet let. Z toho mě čtyřadvacet let podváděl. Celou dobu jsme se milovali. On mě, já jeho. Jenže měl ty svoje záskoky. Roky podivných večerních porad, víkendových brifinků a mimořádných kontrolních akcí v bance. Nejprve to byly spolužačky z fakulty, maskované jako večerní konzultace.

„Profesor celý den přednáší, tak má čas až večer, to se snad dá pochopit,“ tvrdil mi s vážnou tváří. Lhal tak lehce, jako dýchal.

Následovaly holky z banky.

„Přijede vedení z Německa, musím s nimi na večeri, to se snad dá pochopit.“

Pak nastoupily sekretářky kolegů, sekretářky z jiných peněžních ústavů, s nimiž spolupracoval.

„O víkendu bude velká sportovní soutěž mezi bankovními domy, jsem s klukama v jednom týmu, to se snad dá pochopit.“

Jednou to byla také zdravotní sestřička z pediatrie, když jsem ho neuváženě poprosila, aby šel s Linou na očkování proti tetanu.

„Jed' s dětmi na ty hory sama, není mi dobře, to se snad dá pochopit!“

Zpočátku jsem byla zoufalá. Když mě tehdy po mojí promoci nechal odejít s Linou samotnou s tím, že musí něco zařídit, věděla jsem poprvé, že někoho má a jde za ní. Ne, že by to bylo poprvé, ale prvně jsem to na beton věděla. Lina doma hledala písmenka v polívce a já brečela. Jak roky ubíhaly, brečela jsem míň. Kdykoliv se s někým začal zaplétat, poznala jsem to, tak jako poznáte, že druhý den dostanete menstruaci. Jeho milenky jsem nikdy neviděla. Nikdy jsem je nechtěla vidět. Kromě té sestřičky na pediatrii, pochopitelně. Proto, že můj muž párkrát přeříznul pomocnou sílu, přece nebudu měnit dobrého dětského lékaře!

Johana byla výjimkou. Jako novinářka přišla napsat článek o tom, jak se banka mého muže po revoluci proměňuje v nový demokratický peněžní ústav. Z Alexe se stával dynamický manažer a ona se právě rozváděla. Takovou si Alex nemohl nechat ujít. Tentokrát to bylo jiné než s těmi předchozími. Nepoznala jsem to. Jejich vztah trval skoro rok, než jsem na to přišla. S těmi ostatními to takhle dlouho nikdy nevydrželo. Tehdy jsem taky začala kouřit. A začalo

mi to strašně chutnat. Čím víc jsem brečela, tím víc jsem kouřila. Pak jsem Johaně zavolala. Nebylo ani v době před-googleové zas tak těžké ji najít, všude panovala otevřenost nové doby a v redakci mi dali ochotně její přímou linku. Sešly jsme se ve *Slavii*. Byla fakt jiná. Nedalo by se říct, že je na první pohled krásná, vlastně ani na ten druhý, trochu nesouměrná, ale vyzařovala z ní nějaká zvláštní laskavost. Inteligentní laskavost. Nemohla jsem se tomu ubránit. Bylo to směšné. Byla milenkou mého muže, oba mě podváděli a já o ní říkám, že je milá? Prdlajs milá, mrcha je to. Náš rozhovor zůstal navždycky mezi námi dvěma. Slíbila mi to. No, vlastně neslíbila. Bylo to ode mne spíš ultimátum.

Když mi bylo po chemoterapiích strašně zle, vyprávěla jsem často Lině o životě s jejím otcem. Hlavně proto, že mi při tom dovolila na terase kouřit. A taky proto, že jsem si myslela, že ji tím ušetřím zklamání ve vlastním životě. Ale raději jsem hodně vynechávala. Alex byl přece jen její táta. Mluvily jsme i o Johaně. Ale ne o tom rozhovoru. Alex se tehdy vzápětí s Johanou rozešel. Nebo ona s ním. Vsadila bych na tu druhou možnost. A on byl rád, že to vyřešila za něj. Obě jsme to vyřešily za něj. Přesně tohle se totiž mužům hodí.

Alex se vrátil domů a usmiřovali jsme se tak intenzivně, že jsem otěhotněla. Když se narodil Pavel, byl nadšený, že by pro mě udělal cokoliv. I porušení rodinného pravidla povýšeného na zákon.

„Pavel, proč Pavel?“ přecházela moje tchyně do fistule.
„Měl to být Alexandr, přece je to tradice.“

„Evelína si to tak přála,“ odpověděl statečně můj muž.
Jeho čtvrtá a poslední protirodičovská vzpoura.

Tchyně dokázala udělat jenom: „Pf.“ Puškin by mi měl být vděčný.

Asi nemusím dodávat, že rok po narození Pavlíka si Alex našel novou milenkou. Byla to manželka mého porodníka. Vzhledem k tomu, že jsem už nekojila, s klidem jsem zase začala kouřit, ale už jsem nebrečela. Učila jsem se žít s tímto omezeným množstvím lásky. Dalo se to vydržet? Vydržela jsem to.

Když se mi vrátila rakovina, zjistila jsem, že můj muž má nemanželské dítě. V soukromých věcech je poněkud roztržitý. Nebo si myslel, že už jsem tak mimo, že si nepamatuji kombinaci rodinného trezoru. To, že jsem zapnula kávovar bez vody nebo se snažila vybrat peníze z propadlé platební karty, přece není projev přicházející demence. V trezoru měl uložen test otcovství, který potvrdil, že je bezpochyby otcem Alexandra Krause jr. Vida, dodržel rodinnou tradici. Škoda, že se toho tchyně nedožila. Mohla by nad genetickým testem recitovat z *Evžena Oněgina*. Podle data narození musel chlapce zplodit ve chvíli, kdy jsem doma zvracela jako o závod. Nikdy nebyl zpět za světla. Jako by se bál mě vidět. Já jsem mu to nevyčítala. Chápala jsem, že dívat se na někoho, s nímž si pětadvacet let vyměňujete tělesné tekutiny, jak je bezmocně vyměšuje na podlahu, není zvlášť lákavé. Byla bych pochopila, že potřeboval útěchu, tak jako jsem to chápala celý život. Ale dítě už bylo trochu přes čáru. To už jsem pochopit nedokázala.

Johanu jsem kdysi vypátrala sama, dnes máme na všechno firmy. Tohle dělají většinou bývalí policajti. A tak jsem

za peníze svého muže nechala prověřit matku jeho dítěte. A začala jsem se bát.

Ted' tu ležím, přístroje kontrolují životní funkce, můj muž právě dorazil, říká mi, že dneska vypadám mnohem lépe, a já se bojím čím dál víc. A proč si, sakra, vzal stejnou košili jako včera? Když se ke mně naklonil, všimla jsem si, že má flek na manžetě. Za poslední roky se mě málo dotýká. Alex je mohutnej chlap, vždycky se mi líbilo, jak mě objímal. Měl tak silná ramena, že by se po něm dalo vyšplhat až do nebe. Dneska už je trochu silnější spíš v pase. Přestal se mě dotýkat, když jsem onemocněla. Možná se bál, že mi ublíží, možná se mu hnusil pach nemoci, který jsem šířila. Nenávidím ho, ale bojím se o něj. Hladí mě po ruce. Vždycky se o mě postaral a postará se i o naše děti, i když jsou už dospělé. Alex se o všechno postará. Ale co láska? Ke komu se bude vracet, až tu nebudu? Myslím, že matka jeho syna není vhodná k tomu, aby se k ní vracel. Bývalý policajt odvedl pečlivou práci. Nemůže se přece vracet k ženské, která ho nechá chodit dva dny ve stejné košili.

Když se večer se mnou v nemocnici loučí, říká mi, že jde domů. A já netuším, zda chodí k nám domů, nebo už má domov jinde. Nenávidím slovo „domů“. Musím ho zachránit. Protože zabít už ho nedokážu. On se potřebuje k někomu vracet. Až odejde, pořádně si odpočinu, abych udělala radost té mladé sestřičce, a počkám, až přijde Lina.

Mám pro ni důležitý úkol.

Lina

„Mami, ty ses asi naprosto zbláznila.“

Stojím u matčiny postele a nevěřičně zírám na kosti, které zlověstně vyčuhují z její bělostné kůže. Může se o někom, kdo má smrt už v předpokoji, říct, že má bělostnou kůži? Matka měla vždycky světlou pleť, nesnášela slunění, dovolené u moře většinou strávila pod slunečníkem, zatímco my s bratrem jsme řádili v moři opálení až do tmavě hněda. Pokud by táta trávil ty dovolené s námi, byl by asi stejně hnědý, zdědili jsme to po něm, ale táta obvykle dorazil jen na víkend, protože měl spoustu práce.

„Táta má moc práce, abyste vy měli všechno,“ opakovala do omrzení matka na naše kolovrátkové otázky, kdy už přijede táta. Táta přiletěl nebo přijel v pátek navečer, vytáhl zlatou kartu a my měli všechno. Všechno, co nám máma celou dobu zakazovala. Horskou dráhu, hamburgery v *Mekáci*, v *KFC*, v *Burger Kingu*, zmrzlinu Häagen Dazs, vodní hrad, čtyřkolky, sáně tažené koňmi. A pak táta odjel, aby měl zase spoustu práce.

„Chci, abys našla Johanu!“ říká máma pevným hlasem.

„Tu Johanu?“

„Ano, Linuško, přesně tu Johanu! Nemůže to být tak těžké. Vezmi si iPad a hledej.“

Dneska se jí mluvilo fakt těžce. Sotva to dořekla, složila se na polštář. Už jsem chtěla spustit alarm, ale dýchala

pravidelně. Lehounce, hluboko v krku jí chrastily ty desítky vyhulených cigaret. Byla jako malé štěně. V jednom okamžiku usnula a pak se naráz vzbudila.

Když se po hodině probírala, byla už zase v ráži.

„Tak co, našla jsi ji?“

Nebyla schopná myslet na nic jiného, opřená o svůj vybělený kostnatý loket mi patlala prstem po iPadu. Máma chce prostě všemu přijít na kloub.

„Jo. Nebylo to tak těžký. Dneska je na netu každěj ovčák. Jmenuje se pořád Doležalová. Dělá v jedný reklamní agentuře. Docela známý. Tedy pokud je to ona?“

„A?“

„Mami, je hrozná!“

„Fotky můžou klamat.“

„Takhle moc asi ne.“

„Kdes viděla tu fotku?“

„Na Facebooku. Ropucha je proti ní královna krásy. Je tak tlustá.“

„Sakra, tolik jsem na ni spoléhala. Nemůže to být nějaký omyl?“

Máma se zhnuseně odvrátí od fotky.

„Ani si není moc podobná... Tohle není ona, žádněj soudnej člověk a žádná soudná ženská tuplem si přece na facebookovej profil nedá ošklivou fotku.“

„Mami, měla by ses radovat. Táta tě s ní podváděl. Nebo jí nenávidět.“

„Linuško, táta mě podváděl s tolika ženskýma, nemůžu nenávidět celej svět. Ležím tu v posledním stadiu rakoviny, jestli sis nevšimla. Teď už je zbytečný někoho nenávidět. Jenom je třeba zařídit, co se zařídit dá.“

Kdy už si máma konečně všimne, že brečím? Co chce proboha zařizovat?

„Lino, pojď blíž.“

Vezme mě za ruku a její suchý, nemocný dotek je překvapivě uklidňující.

„Lino, tvého otce jsem milovala a on miloval mě. Pořád to tak je. Přes to všechno, co bylo kolem, mi věř, že to je pravda. Je prostě takový. Obě víme, že má nemanželské dítě, a obě asi dokážeme uhodnout, co se stane, až umřu. A to nebude dlouho trvat. Nebreč, prostě to tak je. Tvůj otec k sobě potřebuje někoho dospělého, někoho, kdo mu bude odpouštět nevěry, kdo mu dovolí se stále vracet.“

„Tak jako ty?“

„No, tak nějak podobně. Tamta ženská to ale není.“

„Jak to víš, třeba jo?“

„Vím, že ne.“

„Mami, když už pomínu skutečnost, že třeba táta má fakt rád tu druhou, jak můžeš být tak odporně racionální?“

„Hodinu před smrtí ti už moc jiného nezbejvá. Podívej, Johana byla jediná, kterou jsem poznala, a jediná, která ho opustila. No, možná jsem ji k tomu trochu popostrčila. Ale to je teď jedno. Musíme se o tvého otce postarat a ona je jediná šance. Tohle není ona! Musíš zjistit...“

„Jestli je to ropucha?“

„Jo.“

Teď už vzlykám hlasitě, a přece se směju. Máma se přidává se svým chraplákem, který ve smíchu zní jako zadřená převodovka.

„Tak, holčičko, *mission impossible* začíná. Zvedni ten

svůj hezkej zadek a najdi Johanu. Jestli dělá v nějaké reklamní agentuře, nebude tak těžké se k ní dostat.“

„Mami?“

„Co zas?“

„Myslíš, že mám hezkej zadek?“

„Jasně, máš ho po mně. Akorát ten můj už má hodně dlouho po záruce. A teď padej, jsem unavená.“

„Mami?“

„Bože, ty mě těma otázkama přivedeš do hrobu... Proč se nesměješ, to byl přece dobrej fór.“

„Nemám tyhle tvoje fóry ráda. Vlastně je doslova nesnáším, kurva. Ty to fakt myslíš vážně?“

„Myslela sis, že mluvím z cesty? Že to je zábava, abych se nenudila, než umřu?“

„Mami! A co mám tý Johaně říct, jestli ji najdu? Dobrý den, pozdravuje vás moje máma, a protože jste před dvaceti lety šukala s mým tátou, tak mámu, která čistě náhodou umírá, napadlo, jestli nejste volná a nemohla byste se toho ujmout znovu?“

„Jo, ale neříkej šukat, řekni radši spala. Třeba je upjatá.“

„Když spala s tátou, tak upjatá nebude. Ale co když je vdaná a má šťastnou rodinu? Nemůžeš někomu takhle bezohledně vtrhnout do života. To jí chceš jako nařídít: Jdi a postarej se o mýho muže, protože já to nezvládnu... Bude si myslet, že jsem regulérní blázen a nikdo se jí nemůže divit.“

„Řekni jí, že ruším naši dohodu. Aby dokončila, co kdysi začala. A že ji pozdravuju.“

— — —

„Vykašli se na to, Lino,“ řekla mi druhý den máma. Dneska vypadala mnohem hůř. Den ode dne vypadala hůř. Kruhy pod očima jí zase o odstín víc ztmavly.

„Byl to šílený nápad umírající. Víím, že nemůžu někomu jen tak vlézt do života. To jen, že mám velikej strach a málo času. Víím, že umřu, a bojím se toho.“

Kruci, mami, já nejlíp víím, jak málo máš času, a bolelo mě, že místo, abys mluvila se mnou, upnula ses na nějakou blbou Johanu, jako by to byla spasitelka. Jen proto, že ti s ní táta kdysi zahrnul. Celý to bylo uhozený. Jako by ti bylo jedno, co bude se mnou a s Pavlem? My zůstaneme sami. Toho se bojím zase já. Jsem ráda, že jsi konečně dostala rozum. I když se taky bojím, že umřeš.

„Lino... Bojím se smrti a bojím se o vás, bojím se, jak ten život tady půjde beze mne, bojím se, že na mne táta zapomene, že odejde k té nové rodině a... bojím se, že už si nikdy nezapálím cigaretu...“ zasmála se znovu svým stotisícicigaretovým chraplákem.

Vlastně to fakt nebylo tak těžké. Zavolala jsem Johaně, že s ní chci mluvit o něčem osobním. Položila mi telefon. Podruhé mě už nepřepojili. Mobil rozhodně nedávají. Tak jsem zavolala do Johaniny agentury, že hledám práci. Poslala jim smyšlený životopis slečny dokonalé a dostala termín na pohovor.

Tedy, byla jsem dost otravná. Volala jsem jim každý den. Podstrčila jsem asistentce balíček s drahou kosmetikou, aby mě zapsala do diáře.

Máma přestala o Johaně mluvit, ale věděla jsem, že na to myslí, ale taky myslí na to, jak ji vůbec nenapadlo, že